

Hvad er nyt i X-indekset?

Nu insemineres 12 % af malkekøerne med kødkvægssæd. De større datamængder har gjort det muligt at forbedre de modeller og metoder, der anvendes til at beregne avlsværdital. Resultatet er mere sikre avlsværdital og dermed en bedre rangering af de kødkvægstyre, der bruges til inseminering af malkekøer. De væsentligste forbedringer i det nye X-indeks beskrives i denne artikel.

Af Ruth Bønløkke Davis og Anders Fogh, SEGES

Der køres nu en selvstændig avlsværdivurdering for kødkvægstyre anvendt til krydsning med malkekøer baseret på krydsningskalve fra hele Norden. Kødkvægstyrene rangeres på samme skala på tværs af race og land. I praksis betyder det, at vi kan udnytte, at de f.eks. i Sverige bruger en stor andel Hereford og Angus til krydsning med malkekøer. De har derfor nogle velafprøvede tyre, som nu vil få et X-indeks i Danmark.

De væsentligste forbedringer

- Bedre model
- Kalve fra alle nordiske lande
- Kun renracede mødre (Holstein, RDM og Jersey)
- Strengere publiceringskrav

Det giver bedre og mere sikre avlsværdital og en større tryghed for dig, når du vælger kødkvægstyre.

Avlsværdital for nye racer

Publiceringskravene er blevet skærpet i det nye X-indekset, men samtidig har det givet plads til nye racer. Det betyder, at der er en række tyre, som tidligere havde et X-indeks, som ikke længere vil få publiceret avlsværdital, fordi de ikke har nok afkom. Men der er også en række tyre, som f.eks. INRA- og Herefordtyre, som nu vil få et X-indeks.

Avlsværdital falder for fødselsegenskaber

Avlsværditalene for fødselsegenskaberne falder i gennemsnit. Men det betyder ikke, at tyrene er blevet ringere, bare at det er en anden gruppe af tyre, der har 100 i gennemsnit. For livskraft er tyrene i gennemsnit faldet 5 indekseenheder, mens det for forløb er omkring 10 indekseenheder. Det betyder, at avlsværditalene for fødselsegenskaberne for langt de fleste tyre vil være lavere end tidligere. Der vil altså være færre af de tyre, vi anvender i dag, der har over 100 i avlsværdital. Til gengæld betyder det også, at der vil være nye tyre i top. For slagteegenskaberne er der ikke de store ændringer.

Mere information om beregningen af X-indekset kan findes her:

<https://www.nordicebv.info/dk/beef-cattle/beef-x-dairy-publication/>

X-indekset

Avlsværdital for kødkvægstyre til krydsningsbrug bliver i daglig tale kaldt X-indekset. I X-indekset indgår avlsværdital for fødsels- og slagteegenskaber. Det gør det muligt at udvælge de tyre, som giver de letteste kælvninger, flest levendefødte kalve, har størst tilvækst og bedst slagteform. Alle avlsværditalene er sammenlignelige på tværs af racer, hvilket betyder at man altid er sikret at bruge den bedste tyr uanset race.

Støttet af

Kvægafgiftsfonden